

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**BÁO CÁO TÓM TẮT SÁNG KIẾN**

1. Tên sáng kiến: “*Khai thác kiến thức Địa Lý Việt Nam trong giảng dạy Ngữ Văn lớp 12 trường Thực hành Sư phạm Trà Vinh*”.

2. Mục tiêu của sáng kiến:

Theo tinh thần đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục (GD), chuyển từ GD tiếp cận nội dung kiến thức sang GD phát triển năng lực (NL) cho học sinh (HS) (tiếp cận đầu ra). “*Dạy học tích hợp (DHTH) là một quan điểm sư phạm, ở đó người học cần huy động mọi nguồn lực để giải quyết những tình huống phức hợp – có vấn đề nhằm phát triển các NL và phẩm chất cá nhân*”. Mỗi môn học trong nhà trường đều hướng đến phát triển các NL chung, đồng thời dựa vào đặc trưng của từng môn học phát triển thêm các NL chuyên biệt.

Trong dạy học Ngữ Văn (DHNV) việc giáo viên (GV) hướng dẫn cho HS khai thác được các kiến thức Địa Lý (ĐL) không những giúp HS lĩnh hội kiến thức nhanh chóng, hiểu bài sâu sắc mà còn làm cho các em yêu thích môn học thông qua những hình ảnh gần gũi, thiết thực, từ đó HS có cái nhìn tổng quan, đầu óc tư duy, phát triển NL phân tích và tổng hợp các kiến thức.

3. Mô tả nội dung sáng kiến:

Văn học (VH) và ĐL có mối quan hệ mật thiết với nhau. ĐL cũng là một môn học được sử dụng nhiều trong quá trình dạy văn bản. Môn học này sẽ phát huy tác dụng khi giúp cho HS nắm được quê quán tác giả, những địa danh mà tác phẩm đề cập đến. Bởi mỗi vùng miền đều có đặc điểm rất riêng. HS vận dụng kiến thức để giải thích nguyên nhân, diễn biến, mối quan hệ giữa các sự vật, hiện tượng, làm cho kiến thức văn học cũng trở nên cụ thể và sâu sắc hơn.

Trong chương trình Ngữ Văn (NV) lớp 12 những tác phẩm GV có thể khai thác kiến thức Địa Lý Việt Nam (ĐLVN) gồm:

STT	Tác phẩm	Tác giả	Kiến thức ĐLVN được khai thác
1	Tây Tiến	Quang Dũng	ĐL tự nhiên (TN) VN: địa hình khu vực Tây Bắc ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của đồng bào các dân tộc ít người ở vùng núi Tây Bắc VN
2	Việt Bắc	Tố Hữu	ĐLTNVN: địa hình khu vực Đông Bắc ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của đồng bào các dân tộc ít người ở VN
3	Sóng	Xuân Quỳnh	ĐLTNVN: đặc điểm biển VN
4	Người lái đò sông Đà	Nguyễn Tuân	ĐLTNVN: địa hình và sông ngòi khu vực Tây Bắc
5	Ai đã đặt tên cho dòng sông?	Hoàng Phủ Ngọc Tường	ĐLTNVN: đặc điểm địa hình và sông ngòi miền Trung VN
6	Vợ chồng A Phủ	Tô Hoài	ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của đồng bào các dân tộc ít người ở vùng núi Tây Bắc VN

7	Rừng xà nu	Nguyễn Trung Thành	ĐLTNVN: đặc điểm rừng núi khu vực Tây Nguyên VN ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của đồng bào các dân tộc ít người ở vùng Trường Sơn- Tây Nguyên VN
8	Những đứa con trong gia đình	Nguyễn Thi	ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của đồng bào các dân tộc ở miền Nam VN
9	Chiếc thuyền ngoài xa	Nguyễn Minh Châu	ĐL Dân cư VN: nét đặc trưng của cư dân vùng biển VN ĐL Kinh tế VN: kinh tế biển VN

* Các bước tiến hành khai thác kiến thức ĐLVN trong giảng dạy NV lớp 12

Bước 1: Xác định mục tiêu bài học và mục tiêu tích hợp kiến thức VH trong bài học.

Bước 2: Phân tích nội dung bài học để lựa chọn các kiến thức ĐL (TN, dân cư, kinh tế) cần tích hợp (TH) trong các nội dung bài học.

Bước 3: Xác định các hoạt động học tập và cách thức TH kiến thức ĐLVN vào bài học.

Bước 4: Tổ chức thực hiện khai thác kiến thức ĐLVN trong DH NV lớp 12.

Bước 5: Đánh giá NL vận dụng kiến thức để giải thích các hình tượng nghệ thuật qua kiến thức ĐLVN.

4. Phạm vi áp dụng: GV dạy Ngữ văn lớp 12 và HS lớp 12 trường Thực hành Sư phạm Trà Vinh cũng như ở các trường trên địa bàn Thành phố Trà Vinh, các trường trong tỉnh Trà Vinh và các tỉnh trong cả nước.

5. Thời gian triển khai áp dụng tại đơn vị: Từ tháng 10 năm 2020 đến tháng 4 năm 2021, có thể áp dụng đến hết năm học 2020-2021 và những năm tiếp theo.

6. Dự kiến hiệu quả của sáng kiến: Khảo sát 110 HS của khối lớp 12 (4 lớp) gồm 12A, 12B, 12 chuyên Toán – Hóa, 12 chuyên tiếng Anh đang học tập tại trường THPT Trà Vinh trong năm học 2020-2021.

Bảng 1: Mức độ hứng thú của HS đối với giờ học VN lớp 12 trước khi vận dụng phương pháp khai thác kiến thức ĐLVN

Số HS	Mức độ biểu hiện thái độ của học sinh							
	Rất hứng thú		Hứng thú		Bình thường		Không hứng thú	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
110	15	13,7	25	22,7	66	60	4	3,6

Bảng 2: Mức độ hứng thú của HS trong giờ học NV lớp 12 sau khi vận dụng phương pháp khai thác kiến thức ĐLVN

Số HS	Mức độ biểu hiện thái độ của học sinh							
	Rất hứng thú		Hứng thú		Bình thường		Không hứng thú	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
110	69	62,7	29	26,4	12	10,9	0	0

Như vậy, đánh giá được hiệu quả của DHTH mà cụ thể trong trường hợp này là khai thác kiến thức ĐLVN tạo sức hấp dẫn và gắn gũi của các tác phẩm VH lớp 12 đã thật sự tạo hứng thú cho HS trong học tập, đồng thời góp phần hình thành, phát triển NL của HS theo hướng đổi mới DH và GD trong nhà trường đảm bảo mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục.

Qua thời gian ngắn thực hiện thực nghiệm sáng kiến kinh nghiệm đã đem lại 1 kết quả đáng kể, khả quan rất đáng để tiến hành áp dụng rộng rãi trong học sinh.